

145/219

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942 július 1.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 145. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levélcím: Zombor, p. t. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

A középső és a déli arcvonalon megindult a német támadás

Szebasztopolban elesett a Malakov erőd és a Balaklava – Alexandria kikötőjében elsüllyesztettek egy 13.000 tonnás brit csapatszállító hajót Rommel hadserege már alig 100 kilométerre van a Nilus deltájától Kairóban rendkívüli minisztertanács és angol haditanács foglalkozott a helyzettel – Az angol hajóhad elmenekült a Földközi tengerről

A német rádió a magyar honvédekről

A német rádió a honvédnapi alkalmából „Magyar katona” címmel megemlékezett honvédségünkről. Ha valaki visszapillant Magyarországot európai szerepére és jelentőségére, arra a meggyőződésre jut, hogy Magyarország hírére és nevére a külföldön a magyar nép katonai erényei alapozták meg. A magyarok régi idők óta fegyvertársai a németeknek és a németek annak idején magyar mintára szervezték meg a könyvnyű lovasságot. A magyar katona neve jól ismert a történelemből. A világháború alatt új színben ragyogtak fel a régi magyar katonai erények. A trianoni békediktátum megbénította Magyarországot katonai fejlődését, a magyar nép azonban 1938-ban Németország és Olaszország hathatós támogatásával visszazerezte katonai egyenjogúságát. Ami azóta történt, legnagyobb teljesítménye a korszerű hadseregfejlesztésnek. Fél évvel a magyar katonai egyenjogúság megvalósulása után már magára vonta a világ figyelmét a fiatal magyar honvédség, amikor a rossz időjárási viszonyok és terepnehézségek ellenére bámulatos gyorsasággal szerezte vissza a husz év előtt elvesztett Kárpátját. A Jugoszlávia elleni harcban is kiűntette magát a magyar hadsereg, Magyarország elszakított déli részeinek visszaszerzésével. A magyar hadsereg kiépítése és szervezése azóta is szépen halad előre, — mondotta többek között a német rádió, majd azzal folytatta, hogy amikor a múlt év nyarán Németország elébe vágott a Szovjet támadó szándékának, a magyar honvédség újra a német bajtársak mellé állott. A magyar alakulatok gyorsan áttörték a Szovjet védelmi vonalát a Kárpátok mentén, birtokukba vették a legfontosabb átkelési pontokat a folyókon, majd elfoglalták Lemberget és Rava Russzát. Ezek újabb állomásai a magyar vitézség megnyilvánulásának. Német parancsnokság alatt résztvettek a magyar csapatok a tavaly nyári diadalmenetben és elsőnek nyomultak elő a Donecig. Más magyar alakulatok Ukrajnában helyreállították a rendet és nagy eredménnyel harcoltak a partizánok ellen. 1942 nyara megintcsak ott találja a magyar katonát német bajtársai mellett. A magyar csapatok kitűntették magukat a Charkov környéki bevezető csatákban. A jövőben újabb dicsőséget aratnak a magyar csapatok, amelyeknek fő erénye a bátorság, a támadókészség, a merészség és a vállalkozó kedv.

A rádió a magyar-német fegyver-

barátság méltatásával fejezte be megemlékezését a magyar honvédről.

Egyiptomban

már Alexandria közvetlen környékén folyik a német-olasz csapatok előnyomulása. Nemcsak Egyiptomban, hanem az egész Közelkeleten fokozódik a nyugtalanság. Japán részről arra számítanak, hogy az egész angoloktól szabadulni akaró Közelkelet fel fog lángolni a német sikerek nyomán.

A Bud. Ért. jelentése szerint Kairóban rendkívüli minisztertanács foglalkozott a helyzettel. Elhatározták, hogy Ali Maher pasát, Egyiptom volt miniszterelnökét szabadlábra helyezik. A minisztertanácsot meg kellett szakítani, mert megérkezett az angol nagykövetség, aki sürgősen tárgyal a miniszterelnökkel és közölte vele a brit haditanács határozatait. A határozatokról egyelőre semmi más nem szivárgott ki, minthogy az ország területén bezárják a szórakozóhelyeket.

Stockholmi lapjelentések szerint Londonban nagymértékben fokozódik a riadalom az egyiptomi események miatt. Ritchie tábornok leváltása nem csak nem nyugtatta meg a lelkeket, hanem fokozta a tanácstalanságot. Hangoztatják Londonban, hogy az o-

laszok továbbra is zavartalanul szállíthatják a harcokcsikát és hadianyagot Északafrikába, nem is számítva azt, milyen hatalmas készletek kerültek a tengely kezébe a brit rakományok elfoglalása révén. Borúlatoan ítélik meg a helyzetet és hangoztatják, hogy a tengely fölénye egyre inkább kidomborodik.

Cunningham tengernagy, a brit flotta volt földközitengeri parancsnoka abban látja a brit vereségek okát, hogy a német-olasz légierők Máltát használhatatlanná bombázták, aminek következtében Anglia nem tudta megzavarni a szállításokat Rommel részére. Ezzel szemben az angolok nem szállíthattak Afrikába a kívánt mértékben. Egy harmadik stockholmi hír szerint Londonban új haditanács alakult. Elnöke Grigg, alelnöke Croft tábornok.

Az angol sajtó általában a legnagyobb borúlatoással ír az egyiptomi helyzetről. A Times szerint Egyiptom válságos helyzetbe került és elészték előreláthatatlan súlyos következményei lesznek az angolok számára.

Semleges jelentések szerint egész Egyiptom területét hadművelési területté nyilvánították. A nagyváros kiürítése nem sikerült és abba is hagyták.

Német hadijelentés

Berlin, július 1.

A vezéri főhadiszállás szerdai hadijelentése közli, hogy Szebasztopolban kiszélesítették a német csapatok a belső védelmi övezetbe vert éket és előnyomulásuk során a város keleti peremén elfoglalták Malakov erődöt. A keleti irányból támadó német csapatok makacs harcok közben több fontos állás birtokába jutottak és kikényszerítették az átkelést egy széles tankfogó árkon keresztül, majd széles területen támadásba lendültek. A román csapatok elfoglalták Balaklavát.

A keleti arcvonal déli és középső szakaszán megkezdődött a német támadás.

A légierők éjszakai támadással nagy károkat okoztak az ellenség utánpótlási vonalában az Oskol és Don folyó közötti térségben.

Volchovtól nyugatra folyik a terep megtisztítása az ellenség szét-szórt maradványaitól.

A leningrádi bekerítő övezetben a német légierők nagy eredménnyel támadtak készenléti állásokat és páncélososzlopokat.

Egyiptomban El Dabától keletre folynak a harcok és Rommel csapatai elérték El Alameint, amely utolsó állás Alexandria előtt.

Az Alexandria előtti vizeken német tengeralattjáró elsüllyesztett egy 13.000 tonnás angol csapatszállító hajót.

A tengely légierői nagy eredménnyel bombázták Máltát.

Junius havában az ellenség 156 kereskedelmi hajót veszített a német harcierők tevékenysége folytán.

Az angol hajóhad elmenekült a Földközi tengerről

Isztanbul, július 1.

Itteni egyiptomi körök értesülése szerint a brit hadiflotta elmenekült a Földközi tengerről és a Szeui csatornán keresztül a Vörös tengerre érkezett.

Ára 10 fillér

Sárgulnak

a kalászkok szerte ezen az áldott magyar földön, érik a kenyér: mindannyiunk mindennapi kenyere. Az idén kissé megkésett az aratás, de azért jól fizet a föld, meghálálja a verejtékes munkát és a kalászmilliók az elpusztíthatatlan élet diadalát hirdetik. A becsületesebb munka meghozza az áldást.

A földműves, mindig imádságos lélekkel, féltő, aggódó szeretettel várta, leste azt a szent pillanatot, amikor a tömött kalászfek a ranyársárga áldása megérkezik az aratásra és nem lépett soha a buza földre anélkül, hogy meg ne emelte volna a kalapját: ő mindig tudta, mit jelent a buza, mit jelent a gabona. Neki sohasem volt a buza „áru”, nyereségszámítás, hanem mindig maga az élet volt, a kenyér, a Jézuska Teste, amelyet féltő gonddal kell őrizni és áhitattal munkálni.

Most rendkívül időket élünk, háborút visel a nemzet, ami fokozott mértékben teszi szükségessé, hogy mindenki ebből a fajtából a földművelő áhitatos szeretetével őrizze a gabonát, a kenyeret. Egyetlen szemnek sem szabad elvesznie, egyetlen kalásznak sem szabad elhullania, mert a diadalmas béke kivívásához nemcsak jó fegyverekre, hanem jó kenyérre is szükség van. És minél jobban megőrizzük, minél jobban beösszuk a gabonát és a kenyeret, annál nagyobb biztonsággal nézünk a jövő elé. A magyar föld megtermette az idén is az áldást, a magyar kenyérből az idén is jut mindenkinek. Vigyázzunk erre a kenyérre, őrizzük a gabonát és tegyünk meg mindent, hogy idejében learatva és idejében kicsépelve idejében jusson el mindannyiunk asztalára.

ARENA MOZI
TELEFON: 328

HÉTFŐ—CSÜTÖRTÖK

A mumia bosszuja

Főszerepben:
DICK FORAN és PEGGY MORAN

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

AMERIKA HADIKIADÁSAI AZ ELMULT PÉNZÜGYI ÉVBEN TOBBET TETTEK KI, MINT A VILÁGHÁBORU ÖSSZES KÖLTSÉGEI

Amsterdam, július 1.

Az Egyesült Államok kincstára június 30-án zárta azt a pénzügyi ívet, amelynek hadikiadásai magasabbak, mint bármikor az ország törté-

nelmében. Egyetlen év hadikiadásai többet tesznek ki, mint amennyit Amerika a világháborúban költött erre a célra. A kiadások naponta meghaladják a 13 millió dollárt.

LONDONT ÉS WASHINGTONT A VÉGSŐKIG AGGASZTJA A HAJÓTÉRVESZTESÉG

Ankara, július 1.

A Dzsuhurijet c. török lap megállapítja, hogy a tengelyhatalmak tengeraltjáróinak példátlan sikerei a legnagyobb fokú aggodalmat keltenek Londonban és Washingtonban. Amerika hadbalépése óta hatalmas arányokban emelkedtek az angolszászok hajótérveszteségei és a tengely buvárhajóinak sikerült tökéletesen ellenzárlatot létesíteni az angolszászok körül.

LAVAL TÁRGYALÁSAI

Vichy, július 1.

Laval francia miniszterelnök beható tárgyalásokat folytatott kormányának több tagjával. Így fogadta Platon tengernagyot, valamint a gyarmatügyi és a tájékoztatásügyi államtitkárt.

A tengelycsapatok tulhaladtak El Dabán is

Kairó, július 1.

Az OFI francia híroroda közli, hogy a Nilus deltája felé előnyomuló tengelycsapatok elér-

ték és elhagyták El Daba vidékét, amely már mindössze 160 kilométernyire fekszik Alexandriától.

Az egyiptomi görögök nem hajlandók Angliáért harcolni

Uccai harcokban több ember meghalt és megsebesült

Róma, július 1.

A Stefani olasz hírügynökség jelentése közli, hogy az angolok be akarták sorozni az Egyiptomba menekült görögöket, és felszólították őket, jelentkezzenek önként a toborzó irodákban. Míután a görögök nem tettek eleget a felhívásnak, kényszerosorozást rendeltek el. A görögök ellenálltak és tüzharc fejlődött ki az angol katonaság és a görög menekültek között.

amelyben mindkét részről több ember elesett vagy megsebesült.

PÁRIZSBA TETTE ÁT SZÉKHELYÉT A LEGFELSŐBB FRANCIA KÖZIGAZGATÁSI BIROSÁG

Párizs, július 1.

A legfelsőbb francia közigazgatási bíróság, amely a fegyverszünet óta a megnevezett területen székelt, áttette székhelyét Párizsba.

A Közelkeletet egy szikra lángralobbantja és az angolelles mozgalom átterjedhet Indiára is

Tokió, július 1.

Az OFI francia híroroda jelentése szerint Japánban a legnagyobb figyelemmel kísérik az egyiptomi eseményeket. Tokióban az a felfogás lett urrá, hogy az egyiptomi tengely-előretörés nyomán messzemenő jelentőségű fejlemények állhatnak elő nemcsak Egyiptomban, hanem a Közelkelet egész területén. Csak egy szikra kell ahhoz, hogy az angolelles gyűlölet fellángoljon ezen a területen és a szabadságukat régóta

követelő népek fegyvert fogjanak. A nyugtalanulás átterjedne a Közelkeletről Indiára is és beláthatatlan következményekkel járna.

A Kokumin c. japán lap szerint Ázsiát és Afrikát egyenrangúvá kell tenni Európával. A modern Japán állandóan azért harcol, hogy felszabadítsa azokat a népeket, amelyeket az angolok kizsákmányolásuk megkönnyítése végett másodrendű emberekké nyilvánítottak.

Szebasztopolban óráról-órára fokozódik a harcok hevessége

Amsterdam, július 1.

A Reuter iroda moszkvai jelentése szerint szovjet katonai helyen elismerik, hogy Szebasztopol városa és kikötője olyan erős német tüzérségi tűz alatt áll, hogy a katonák nem merik elhagyni fedezékeiket. A harcok hevessége óráról-órára fokozódik és a német támadások hevessége felülmul minden eddigit.

OLASZ SIKEREK A KELETI ARCVONALON

Róma, július 1.

A Stefani iroda különtudósítója jelenti a ke-

leti arcvonalról, hogy az olasz expedíciós hadsereg újabb jelentős sikereket ért el a szovjet csapatok elleni harcban. Június 27-én a bolsevisták emberáldozatokkal nem törődve támadást intéztek az olasz hegyivadászok állásai ellen és nagy veszteségek árán sikerült két előretolt állást ideiglenesen megszállniok. Az olaszok erősítést kaptak és kiverték állásaikból az ellenséget. A szovjet csapatok fejvesztve menekültek kelet felé. A parancsnokló német tiszt elismerését fejezte ki az olasz katonáknak vitézségükért.

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a hus felvágott, szalonna és mindennemű hentes-
árú

NÉBL JÓZSEF
hentesmestertől való.

Helyreállítják Horvátországban a csetnikek által okozott károkat

Zágrábból jelenti a Bud. Tud.: A horvát fővárosban nagyarányú akció indult meg, a-

NEMZETI MOZI
TELEFON: 158.

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

Az ifju Edison

Gvönvörü történet a bátorságról.

Főszerepben:
MICKEY RONEY, FAY BAINTER, VIRGINIA BAINTER

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

melynek alapján a dél- és keletboszniai részeket, amelyek különösen sokat szenvedtek a hónapokig tartó csetnikrombolások következtében, támogassák és újraépítsék.

Pavelics államvezető most egymásután fogadta a kárvallott vidékeknek küldöttségeit. A Mosztártól délkeletre fekvő novoszijnei járás Borcsa nevű községének 151 hősi védőjét tüntette ki, akik különösen ellenálló magatartást tanúsítottak a csetnikekkel szemben.

A Szarajevótól keletre, a szerb határ mentén fekvő Visegrád küldöttsége is megjelent Pavelics államvezető előtt és köszönetüket fejezték ki a fegyveres támogatásért. E városka lakosai is sokáig egyedül állottak ellent a számbeli fölényben lévő ellenfélnek, amíg azt a Drina folyóig vissza nem szorították.

NYARALNI ÉS MAGYARUL TANULNI
küldje fiát a magyar tengerhez. Balatonederics, Zala megye. Ismertetőt küld Kalazantinus Rendház, Budapest. II. Toldy Ferenc u 30. Telefon: 156—414.

A SVÁJCI SAJTÓ A NÉPEK GYÜLÖLKÖDÉSE ELLEN

Bern, július 1.

A „Schaffhausner Nachrichten” „Hadüzenet a népek gyűlölködésének” címmel vezércikket közöl. A cikk bevezetőjében a következőket írja: Svájcban el sem tudják képzelni azt a mérhetetlen gyűlöletet, amely Délkelet-Európa bizonyos államainak lapjaiban napról-napra kifejezésre jut. Ez a gyűlölet egyes emberek, valamint egész közösségek és népek ellen irányul és meg kell állapítani, hogy e gyűlöletheadjártnak eredménye is van.

A lap dicsérőleg emeli ki, hogy Magyarország tudatosan tartózkodik minden gyűlöletáramlattól. Bizonyosságul közli a cikk Ullein-Réviczky Antal sajtófőnök legutóbbi beszédét, amelyben a megbékélés hangját ütötte meg. A magyar sajtófőnök — ellentétben a másik oldalon lévő partnerével — nem fenyegetőzött, nem ígerte, hogy hamarosan visszaszerzi az ország másik részét, hanem azt mondta, hogy a viszálynak most el kell hallgatnia.

A cikk emlékeztetett a sajtófőnöknek Szlovákiában és Horvátországban tett látogatásaira is, amelyeknek célja szintén a megbékélésre és megértésre való törekvés volt. A keleti hadjárat — folytatja a cikk — Magyarország számára, amely saját országában átélte a bolsevizmust, világnézeti kérdés. Magyarország problémája nem Szovjet-Oroszország, hanem a Dunavidék jövőjének kialakítása. Ezen a téren Magyarország magasztos kötelességének tekinti minden ellentét elsimitását mind az országban lévő kisebbségekkel való együttélés, mind a szomszédos népekkel való együttélés terén.

Világhírű

RIV golyócsapágyak

minden méretben kaphatók.

Gyártó lerakat:
Makszits Péter Zombor,
Petőfi utca 1.

Báró Bánffy földművelésügyi miniszter munkaterve:

A mezőgazdasági termelés, az állattenyésztés és a szakoktatás fokozása

Budapestről jelentik: Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter felszólalt a Ház szerdai ülésén és bejelentette munkatervét, amelyet azonnal meg akar valósítani. Ez a munkaterv egyetlen szóban foglaltatott össze: többtermelés.

Hangoztatta a miniszter, hogy a honvédség és a lakosság zavatraan ellátásának

biztosítása érdekében fokozni kívánja az állattenyésztést, minden talpalatnyi földet a termelés szolgálatába akarja állítani és fokozni kívánja a mezőgazdasági szakoktatását.

A képviselő általános helyesléssel fogadták a bejelentést.

Zomborba, Szabadkára és Óbecsére 500 budapesti és budapestkörnyéki nyaraló gyermek érkezik

Dr. Deák Leó Bács-Bodrog vármegye főispánja és dr. Homonnay Tivadar budapesti polgármester karöltve rendezik meg a délvidéki és budapesti gyermeknyaralattal kapcsolatos cserereakciót. Június 8-án Budapestről körülbelül 500 gyermek érkezik a délvidéki városokba: Zomborba, Szabadkára, Újvidékre és Óbecsére, s a Délvidékről ugyanennyi utazik Budapestre és Budapest környékére négy hetes nyaralásra. Zomborba július 8-án érkeznek a cseregyerekek, kik a Sikara-erdőben nyaralnak majd. Tizedikén indulnak el a zombori gyerekek, mintegy százan, Pestre.

A gyermeknyaralattal kapcsolatos cserereakciónak nemcsak egyrészt szempontról van nagy jelentősége, másik célja, hogy lehetővé tegye a gyermekek tudásgyarapítását: a bácskai falusi, vagy kisvárosi gyermekek megismerkedik a nagyváros és az azt környező vidék érdekességeivel, a budapesti- és környéki gyermekek pedig megismerkednek Bácska csodálatos rónaságát, gazdaságát és bizonyra szinte megújult lélekkel, felfrissült kedvvel majd vissza szülőik környezetébe.

A gyermeknyaralattal kapcsolatos cserereakció előkészületei serényen folynak.

Megalakult az Egészségvédelmi Szövetség bácsbodrogvármegyei fiókja

Az Egészségvédelmi Szövetség bácsbodrog vármegyei fiókja ünnepélyes keretek között tartotta meg alakuló közgyűlését Zomborban. A közgyűlést dr. Deák Leó főispán nyitotta meg, meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd dr. Vilmon Gyula főorvos ismertette az egészségvédelmi szövetség céljait. Dr. Dunszt a betegségek megelőzéséről beszélt és ismertette a betegségek elhanyagolásával járó súlyos következményeket. Ezután a főispán bejelentette a szövetség megalakulását majd megválasztották a tisztikart.

Fővédő: Dr. Deák Leó, elnök: dr. Baj Fővédő Dr. Deák Leó, elnök dr. vitéz Baj elnökök: dr. Arnóthi Sándor, dr. Vigh Ágoston, ügyvezető főtitkár: dr. Dunszt Ferenc, titkár: dr. Sággy János, Énekes Margit,

pénztárnok: dr. Tarjányi Géza, ellenőr: dr. Vörös Imre, ügyész: dr. Piukovich István, számvizsgáló bizottság: Elnök: dr. Humvölgyi István, r. tagok: Kiss Gyergely, Kántor László, p. tagok: Helényi Fülöp, Beták János, választmány: dr. Alföldy Béla, Gr. Teleky János, Szabó István, vitéz Epres Lipót, Juhász János, dr. Knoll Károly, dr. Wilmann János, Fonyódi Ferenc, dr. Kugler Antal, dr. Vámos János képvis., dr. Deák Imre képvis., Bártol István képvis. Égert Jakab képvis., Ágoston Sándor ref. püspök, Meder Henrik, Tóth Miklós a zentai gazdakör elnöke, Beresz Gyula főjegyző, dr. Janovics János vm. II. főjegyző.

Dr. vitéz Bajsay Ernő alispán elmondta székfoglaló beszédét, majd a tisztikar nevében mondott hálás köszönetet.

Német, olasz és horvát csapatok küzdenek a csetnik és kommunista alakulatok ellen a volt jugoszláv területeken

Róma, július 1. Gayda főszerkesztő hosszabb cikket írt a Giornale d'Itáliában. A szlávizmus guerilla harca címmel. A neves cikkíró megállapítja, hogy a villámháború természetes következménye, hogy egyes ellenséges harccsoportok az arcvonal mögött maradnak. Így maradtak ellenséges alakulatok a volt jugoszláv területeken is. Ezek elkeseredett harcokat vívnak, amely tisztán azzal magyarázható, hogy a szerb és szlovén bandák a nyugati szlávizmus sorsát féltik. Harcaikban azt a taktikát alkalmazzák, amely a szlávoknak legjobban megfelel: a bandaharcot. Vezetőjük Mihajlović, aki már az első világháborúban ilyen bandavezér volt. Horvátországban — írja Gayda — a horvát nép hathatós támogatásával könnyebb volt a küzdelem a csetnik és kommunista bandák ellen, mint más területeken, ahol erős egységek fészkeltek be magukat. A tél közlekedési viszonyai miatt csökkent a harci tevékenység az ellenálló bandák ellen, a tavasz kezdete óta

azonban gyorsított ütemben folyik a tisztogató munka. A harcok gyors ütemben folynak és a partizánok körében már a kimerülés jelei mutatkoznak. Olaszország azzal, hogy megtisztítja a balkánt ezektől a bandáktól, békekereső szolgálatot teljesít a Dráva és Görögország közötti területen.

PÁVELICS A TISZTOGATÓ HARCOK SZINHELYÉN

Zágráb, július 1. Pávelics horvát államfő Boszniában tartózkodik, ahol a partizánok ellen folyó hadműveleteket figyeli. Zágrábban a poglavnik főhadiszállása kiadta az ötödik számú hadijelentést, amely arról számol be, hogy a Plitvici tavaktól északra fekvő vidéken folyó harcokban a horvát csapatok súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek. A hadijelentéshez fűzött magyarázó közlemény szerint a csetnik és kommunista időrajt Horvátországban folytak eredményesen a harcok, míg most, a harcok harmadik fejezetében Hercegovinát és Mon

tenegro felé eső hadterületet tisztogatók meg. Ezekben a harcokban 500 halott és 1500 sebesült a partizánok vesztesége.

A hadműveletek olasz, német és horvát csapatok végzik.

MÉP-gyűlés Kerényen

A zombori járás országgyűlési képviselője dr. Vukovich Gergely vasárnap tartotta politikai gyűlését Kerényen, ahol több, mint 200 ember jelent meg a MÉP meghirdetett alakuló gyűlésén. Ez a szám már magában is mutatja azt az érdeklődést, amellyel a járás népe a MÉP szervezési akcióját kíséri. Elter József gazda üdvözölte meleg szavakkal a képviselőt. Örömlük azért olyan nagy, mert járási képviselőnkben üdvözölhetjük azt az embert, aki a munka és politika régi kipróbált és hivatott embere, aki a mi ügyünket is szívesen vállalja. Lehetőségünk nyílt arra, hogy ennek a községnek hasonló gondolkodású fiai a nyilvánosság előtt is hitet tegyenek a szentistváni gondolat szellemében, a magyar Haza iránti hűségükről és áldozatkészségükről, mint a magyar Haza hűséges és áldozatkész polgárai. Programunk testvériség valamennyi néppel, hűség az Istenhez, hűség a nép iránt és hűség a Haza iránt, amely szellemben már őseink is imádkoztak és cselekedtek és végezték kötelességüket.

Ugyanolyan áldozatos lelkű, hűséges és lojális állampolgárok akarunk lenni és maradni,

mint őseink voltak, mert mi tudjuk, hogy a német nép sorsa a magyarság sorsával szorosan össze van kapcsolva s éppen ezért olyan politikát akarunk folytatni, amely a legszorosabb együttműködést és a testvéri jóviszonyt biztosítja az ittelő magyarsággal. Mi nemcsak jogokat követelünk, hanem mi vállaljuk a reánk háruló kötelezettségeket is, amelyek a mai nehézkorban minden polgárra egyformán hárulnak.

Dr. Vukovich képviselő meghatva mondott köszönetet a szép szavakért és miután vázolta a súlyos idők által reánk kényszerített helyzetet, felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy minden becsületes magyar állampolgárnak kötelessége ma 100%-ban teljesítenie a Haza iránti kötelességét azon a poszton, ahová őt a sors állította, mert ez a háború a keresztény világnézetet valló és az ezer éves európai kultúrát védő népek és nemzetek harca az erkölcsöt és tisztességet eltipró orosz bolsevizmus és a velük szövetségelt lélekfúrók ellen, amely harc győzelmes befejezésének érdekében készen kell lennünk a legnagyobb áldozatok meghozatalára is, mert ebben a küzdelemben dől el a keresztény Európa és vele együtt Magyarország sorsa is.

A gyűlésen közfelkiáltással megválasztották a MÉP tisztikarát és választmányát. A gyűlés a Himnusz hangjai mellett ért véget.

Pápai áldás a magyar leventéknek

Budapestről jelentik: Serédi Jusztinián hercegprímás római tartózkodása idején át nyújtott a Szentatyának egy díszes kivitelű albumot, amely a 32.000 levente budapesti közös szentáldozásáról készült felvételeket tartalmazta. A Szentatyá még a hercegprímás jelenlétében nagy élvezettel tekintette meg a felvételeket. Most megleghangu levelet küldött a Szentatyá vitéz Béldy Alajosnak, az ifjuság országos vezetőjének, amelyben apostoli áldását küldi az országos vezetőnek és a magyar leventéknek.

Csodafürdő

MAGYARKANIZSA

A világ egyik legjobb rheuma elleni fürdője. Gyógyít: rheumát, ishiást, benuást, női bajokat stb.

Kitűnő és olcsó nyaraló hely.

Kellemes szép park. Jazz. Tánc.

Prospektust és felvilágosítást szívesen küld a

Fürdőgazdaság, MagyarKanizsa.

A háboru utján

BUSUANGA,

a mangánérc eldorádója

A japán „nagyakarítók” a közelmúltban Mindaro és Palawan között újabb szigetet foglaltak el. A sziget neve Busuanga. A parányi földdarabkáról, mely a legtöbb térképen nem is található, nem sokat tudunk, Japánban azonban, melynek egészen más érdekeltiségei vannak a Távolkeleten mint nekünk, most igen sokat foglalkoznak Kelet-Ázsiának ennek az Isten háta mögötti pontjával.

Busuangát, a háboru kitörése előtt a Manila—Palawan-vonalon közlekedő kis személyszállító hajókkal 24 óra alatt el lehetett érni. Az, hogy a kis gőszökök nem büszkélkedhettek minden komforttal, arra minden esetre jó volt, hogy azt a földi halandót, ki éppen a földnek ezt a részét választotta tartózkodási helyéül, előkészítsék az elkövetkezendőkre.

Akik a szigethez megérkezve akkor, amikor a kérés miatt a hajó kapitánya nem kötött ki mindjárt, hanem a kikötő veszedelmes sodrásától félve inkább még egy éjszakát töltött vizen, azt gondolták, hogy jogosan mérgelednek, másnap bizony mindig visszavonták magukban mindazt a sok rosszat, amit a kapitánynak előző este kívántak, sőt hálát adtak az égnek, hogy tartózkodásukat a szigeten legalább egy éjszakával megrövidítette. Nemcsak a fővárosban, de az egész szigeten nincsen egyetlen szálloda sem, nincsen villanyvilágítás, garázs, autót, mozi és semmi más, ami a civilizáció vívmányai közé tartozik. A sziget éghajlata nedves és forró, különösen az esős évszakban kibírhatatlan. Seholy sem arat a malária úgy mint itt. Coront a fővárosát, a szomszédos szigetről telepítették át. Ott még siralmasabb viszonyok uralkodtak. A trópusi romantika egyetlen kelléke sem hiányzik ugyan, ez a romantika azonban rövidebb vagy hosszabb itt-tartózkodás után hamarosan háttérbe szorul. Ha nem Busuangában találnák a legjobb mangánércet, a sziget már rég lakatlanul állana. Azaz jobban mondva csak nem is olyan régen lakatlan. Hirek 1939-ben, a háboru kitörésekor lett, mégpedig egyik napról a másikra.

Mangánon kívül Busuangának semmije sincsen, de ez nem bántja a jó busuangaiakat. A mangánérc a háboru kitörése óta értékesebb, de legalább is keresettebb lett, mint az arany, és a világ acélfeldolgozó ipara sohasem kaphat belőle eleget. Amíg Oroszország, India, Rhodézia és Kuba elég mangánércet szállított, az amerikaiak a háboru kitörése előtt nem igen törődtek Busuangával. Amikor azonban 1940-ben a mangán ára 50 százalékkal emelkedett, a sziget gazdag ásványkincsét kizsákmányoló hat társaság, közöttük az egyik japán volt, új vetélytársat kapott: a nagytőkét. A nagytőke azután jó utakat és hidakat építtetett a lelőhelyek és a kikötő között, olcsó munkaerőről gondoskodott és ezzel elérte, hogy míg 1940-ben az eredmény még csak 15.000 tonnát tett ki, 1941-ben a hozam az előző év négyszeresére, azaz 60.000 tonnára emelkedett. Busuanga 1941-ben már egyedül több mangánt szolgáltatott, mint amennyit a Fülöp-szigetek egész előző évi termése kített.

Az amerikai nagytőke ragyogó üzletének azonban hamar befellegzett. A társaságok nemcsak birtokaikat veszítették el, hanem ezer meg ezer tonna felraktározott mangánércet is. Ha az amerikaiak egy kicsit következtetni tudtak volna, akkor már rég el lett volna szállítva minden és most nem kellene nézniük, mint használják fel ellenük a japánok „saját fegyvereiket.”

K—y L—a.

Repülő bizottság ellenőrzi az ócskavaskészletek bejelentését

Az illetékes tenyésztő súlyt helyeznek arra, hogy a rendelkezésre álló ócskavas- és fémhulladék készletek pontosan az anyagbizottság utasítása alapján használtassanak fel. Az ezzel kapcsolatban elkövetett visszaéléseket szigorúan büntetik. A készletbejelentések és az előírászerű felhasználás ellenőrzésére most repülőbizottság működik, mely az egész ország területén végzi munkáját. A bizottság feladata a szigorú ellenőrzés, ami kiterjed a rendelkezés pontos betartására, s arra, hogy ócskavas vagy fémhulladék ne vonassék el a gyűjtés elől.

Az érvényben lévő rendelkezések ki-

Afrika a „sötét” földrész

Sötét földrésznek hívták, nemcsak azért, mert lakói színesek, hanem mert egészen a legutóbbi időkig nagy területeket még nem ismertek belőle. Az utolsó 50 év alatt az európai hatalmak Afrikának nagy részét birtokukba vették. Afrika kerék számmal 30 millió km², kb. 150 millió lakossal. Területének 35%-a a francia birtok, 33%-át az angolok, 8%-át a portugálok, ugyancsak 8%-át a belgák, 1%-át a spanyolok birtokolják. Az olaszok kezében a terület 11%-a volt, addig, amíg a magárahagyott Abesszíniát az angolok meg nem szállták. Most Olaszország csak Libiát tartja kezében. Függetlenségét két állam tudta megőrizni: Egyiptom, melynek függetlensége látszólagos, mert a 994 ezer km² kiterjedésű ország tulajdonképpen angol elnyomás alatt van. Az angolok kezükben tartják Egyiptom lakóit gazdaságilag is, mert a sivatagból elhódított földön csak öntözéssel lehet gazdálkodni. A Nilus, amely évente 25 és fél milliárd km³ vizet visz a tengerbe, az évről csak bizonyos szakában lép ki medréből illetőleg szállít annyi vizet, hogy azt öntözésre lehet felhasználni. Ezért az angolok a Fehér- és Kék-Niluson és az Atbarán hatalmas völgyelzáró gátak segítségével összegyűjtik a vizet és azt az időjárás által előírt szükséglet szerint bocsátják ismét a folyóba. Így a vízszolgáltatás teljesen az angolok kezében van. A másik független állam Libéria, melynek területe 95.400 négyzetkilóméter, másfélmillió lakossal. Libériát 1822-ben az Egyesült Államok alapította azért, hogy az északamerikai négerek egy részét visszatelepítsék. 1927 óta az Egyesült Államok pénzügyi gyámsága alatt van.

A volt német birtokokat, Kamerunt, német Keletafrikát, német Nyugatafrikát és Togót Anglia és Franciaország felosztották egymás között. Pedig ezek a gyarmatok a gazdasági fejlődés utján voltak, amit legjobban bizonyít, hogy a fejlődő német gyarmatok kivitele évről-évre rohamosan emelkedett. Kamerunban óriási kiterjedésű banán-, kakaó- és kávéültetvények, Togóban kakaó- és pálmaültetvények létesültek, német Keletafrika gyapotot, kávé, sisalt, cint, aranyat vitt ki. Nyugatafrikában a juhtenyésztés vett nagy lendületet. Amióta ezek a gyarmatok idegen kézbe kerültek, azóta elvesztették gazdasági jelentőségüket.

Franciaország afrikai gyarmatbirodalma több, mint tízmillió km²-en terül el. A lakosság eléri a 35 milliót. Ezen a területen van az óriási kiterjedésű Szahara sivatag, amely a francia birtokot két részre osztja. Franciaország sokat tett gyarmatbirodalmának gazdasági és politikai megszervezésére. Vasutakat, autótutakat épített és lehetőséget nyújtott arra, hogy a színes lakosság is megszerezhesse a francia állampolgárságot. A francia színes csapatok már az elmúlt világháborúban harcoltak az európai harctereken és a franciák a születések csökkenése által előállott emberhiányt színesekkel igyekeztek pótolni minden téren.

Amióta megkötötték a német-francia fegyverszüneti szerződést, Anglia és az Egyesült Államok minél nagyobb területeket igyekeztek megszállni. Ezt célozza a De Gaulle-féle mozgalom, amely a gyarmatbirodalom déli részén fellázadt a vichyi kormány ellen és Gabun, Ubangi, valamint Csád tartományokat el is foglaltak. Az angolok Afrika legnyugatibb pontján fekvő

játszóival szembe szigorúan eljárnak. E héten is számos büntetés sújtotta azokat, akik zárólt ócskavaskészletüket engedély nélkül adták el, ilyet vettek, készletüket nem jelentették be, vagy nem szolgáltatták ki.

Szegeden ócska sinkészlet bejelentésének elmulasztása miatt 50 pengő pénzbüntetésre, vagy 10 napi elzárásra ítélték Kovács Ferenc ingatlanközvetítőt. Vácutt ócskavas engedély nélküli eladásáért Per-

Dakar várost akarták elfoglalni és mind annyiunk előtt emlékeztetés még az a közdelem, melyet Dakar helyőrsége a támadó angol flottával szemben hősiességgel megvívott. A francia gyarmatbirodalom legértékesebb részei a Földközi-tenger mellett terülnek el. Ezek Marokkó, Algír és Tunisz. Mezőgazdaságus felett, a partvidéken számos nagyforgalmu kikötőváros van, mint Algír, Oran, Mostaganem, Tunis és Biserta. Marokkóban igen gazdag ércbányák vannak.

Az angol gyarmatbirtok kerék számmal 9 és fél millió négyzetkilóméter. A déli rész önálló dominium, amely magában foglalja a tulajdonképpeni Délafrikát, a két bur köztársaságot, Transvalt és Oranjet, a Betsuana, Basuto és Swazi földet. Fővárosa Fokváros. Fontos kereskedelmi kikötő, de még fontosabb tengerészeti támaszpont, mert a Földközi-tenger az angol kereskedelmi hajók előtt bezárult és így az angolok Afrika megkerülésével tartják fenn az érintkezést Előindíval. A Délafrikai Unióban a burok elakarnak szakadni Angliától, és a Herczog tábornok vezetése alatt álló párt évek óta minél nagyobb függetlenségre törekszik. Egyelőre angol kizsákmányolás történeti itt is, mint a többi délafrikai gyarmatokon: Gambiában, az Arany-parton, Nigériában, Sierra Leonében, Kenya, Szomáliföld, Uganda, Rhodézia, Zanzibár és a többi tartományokban is. Portugália Angólát, Guineát és Bozambikot tartja a kezében. Ennek a három tartománynak nagysága kb. 2 millió négyzetkilóméter. Kukorica, kávé, pálma, cukornád, gyapot, dohányültetvények adnak ezeknek a tartományoknak jelentőséget. Politikailag nagy jelentősége van a Cap Verde szigeteknek, amelyek a francia Szengál partjain terülnek el. Ezeket a szigeteket az Egyesült Államok már többször meg akarták szállni.

Belgium Kongó államot foglalta el, amelynek területe csaknem 2.400.000 km², lakóinak száma 15 millió körül van. Itt is évtizedeken keresztül kizsákmányolási politika folyt. Csak a 900-as évek elejére kell visszaemlékeznünk, amikor az összes világlapok Kongó állam rabszolgáinak életével foglalkoztak. Százazrek és százazrek pusztultak el nyomorultul azért, hogy a belga urak minél nagyobb jövedelmet vágjanak zsebre.

Olaszország 1911-ben Libiát szerezte meg, melynek legnagyobb része sivatag. De az olaszok szorgalommal, munkával mind nagyobb és nagyobb területeket hódítottak meg a mezőgazdasági kultúrának anélkül, hogy az őslakosság jogait sértették volna. 1938-ban huszezer ember, 1939-ben és 1940-ben még ennél a számnál is jóval nagyobb olasz földművelő vándorolt ki Libiába és verejtékes munkával biztosította is magának a tisztességes életet. Pálma- és olajfaültetvények, szőlők létesültek és a buzaföldek kiterjedése rohamosan növekedett. Természetes, hogy a mezőgazdasági fejlődésnek bizonyos mértékig gátat vet a rendkívül kedvezőtlen éghajlat, de az olasz kulturmunkát a szomszédos Tunis lakói ismerték el a legjobban, amikor azt mondták, hogy eddig a franciák voltak az idősebb testvérek, ma már az olaszok. Olaszország joggal hivatkozhatik arra, hogy Libia a rómaiak idején gazdag ország volt és kitartó munkával termékenységet és gazdasági jelentőségét ismét vissza fogja kapni.

lusz Márton mézárasmestert 200.— pengő pénzbüntetéssel, ócskavas engedély nélküli vásárlásáért Kummer Albert kovácsmestert 50 pengő pénzbüntetéssel sújtották. Budapesti Kléri Istvánnét felszabadítás nélküli töredék eladásáért 100 pengő, Spiesz Vilmost a töredék átvételéért 150 pengő pénzbüntetésre ítélték. Hasonló visszaélésekért pedig több személy ellen a közgazdasági életre káros tevékenység miatt köz igazgatási eljárás van folyamatban.

Érdekes apróságok

A spanyol hajózás ujjaépítése nagy arányokban folyik. A spanyol kormány hat nagy kereskedelmi teherhajót rendelt csak a bilbaói hajóépítőműveknél. Spanyol-Marokkóban hajógyárat létesítettek s ezt is elhalmozták halászgőzös-rendelésekkel. Együttal az ujszerű hajtórétalalmányokat is felhasználják a spanyolok, amennyiben a parti hajózásban valamennyi járművet fagázmotorhajásra alakítják át.

•
 Európa cukortermelése 1939-ben sokkal magasabb volt, mint az első világháború kitérésékor. Az emelkedés mérve meghaladja a 19%-ot és így nagyobb mint az ugyanezen idő alatti népességszaporodás. Az első világháború előtti európai cukortermelés évi átlaga 7.3 millió tonna volt, míg ma 8.7 millió tonnával számolhatunk.

•
 Észak-Bulgáriában az istállótrágyát főanyagként használták a múltban, mert a délbulgar szénbányák tulajdonosai szállították a szén. Most az északbulgáriai Lomanál hatalmas szénbányákat nyitottak meg, s így a trágya felhasználásra kerülhet.

•
 Európa önellátásának mértéke nagyban emelkedhetne, ha mindenütt elérnék azt a termésátlagot, amely Németországban szokásos. Így feltétellel a jelenlegi 91%-os önellátási százalék 134-re emelkedhetne s ezzel 460,000,000 embert lehetne élelmezni.

A svájci hajózás szépen fejlődik; több, mint 50.000 tonna hajó van és az a terv, hogy 25 hajóval a tonnatartalmat 200.000-re emelik. Fennáll azonban a nehézség, honnan vásároljanak hajókat? Ebben a „szakmában” ma egyáltalán nincs kínálat, ha pedig mégis akad, akkor éppen tízszeres árat kérnek a hajókért.

•
 A világ legnagyobb vegyigyárai — az erdősegek. A levegőben óriási tömegű szén-savat lehelnek. Egy négyzetméter fa-levelelterület óránként egy gram szén-savat bocsájt a levegőbe, egy hektáros erdő tehát évente 10.000 kilogramot.

•
 Az Atlanti-óceán méreteit csak most sikerült pontosan megállapítani. Ezek szerint az Atlanti-óceán területe 90 millió négyzetkilométer s a vizének súlya 325 trillió tonna. Ezt a vízmennyiséget oly kockában lehetne elhelyezni, amelynek minden éle 655 kilométer hosszú.

FILM

NEMZETI:

AZ IFJU EDISON

Egy kamasz bátorságáról és diadaláról szól a történet, amelyet az amerikaiak filmre dolgoztak át. A történet minden lényeges eseménye maga a történelem. Edison, a világhírű feltaláló gyermekkorából merítették a filmet: a fiatal Edison Alva Tamás, aki az Egyesült Államok egyik kis városkájában él szüleiivel, olthatatlan tudásslámpát hajtva állandóan kísérletezik. A kis város természetesen boldognak tartja a fiút, a szülők azonban nagyvonalúan tudják, hogy a kis Tom — lángész! Nagyon érdekes a film és amellett, hogy a főszerepeket gyermekszínészek játszó, megdöbbentően komoly. Főszerepek: Mickey Rooney és Virginia Weidler. Az új műsort csütörtöktől kezdve mutatja be a Nemzeti friss híradóinak kíséretében.

ARENA:

ERDÉLYI KASTÉLY

Hunyady Sándor gyönyörű színműve filmen: A mese egy erdélyi földesúr küzdelmes életét viszi a vászonra, de a megrázó tragédia mellett sötétlen kimagaslik az erdélyi magyarok gyötrelmes sorsa is. Gyönyörűen játsza meg Páger azt a jelenetet, amikor elmegy Bukarestbe, hogy veszélyben forgó vagyonát, s ezzel a környéki magyarok kenyerét is megmentse. A román fővárosban azonban hiába alázódik meg, hiába kilincsel, üres kézzel tér vissza és össze-roppanva vallja be feleségének, hogy nincs segítség: mindenüket elveszik a románok. Megrázóan szép dráma ez a film, minden egyes jelenete felejthetetlen élmény. A főszerepeket a legjobb magyar filmszínészek, Páger Antal, Tasnády Mária, Mezei Mária és Greguss Zoltán alakítják. A filmet péntektől kezdve vetíti az Arena új híradók kíséretében.

Kállay miniszterelnök:

„Ez a nyár tisztázza Európa helyzetét”

A Berliner Lokalanzeiger „Magyarország háborús részvétele” címmel budapesti különdíját Kállay Miklós miniszterelnökkel folytatott beszélgetését közli. A tudósító bevezetőül a következőket írja:

Egy esztendő telt el azóta, hogy a Szovjetnek Kassa, a békés magyar vidéki város ellen intézett bombatámadása világháborús régi fegyvertársunkat is arra indította, hogy tevékenyen részt vegyen a bolsevizmus megsemmisítésére indított harcban. A magyar Honvéd mint hű bajtársa a német katonának, az Európa halálos elensége ellen szövetkezettek sorában, a múlt nyáron azokkal együtt harcolta végig és élte végig a keleti nagy győzelmi hadjáratot, Galiciában és Ukrajnában, az umani csatában és Nikolajev elfoglalásakor a magyar gyorshadtest bebizonyította, hogy kiválóan megállja helyét és új dicsőséget himzett a régi zászlókra.

Magyarország hadbalépésének évfordulójával egybeesik az idei nyáron a fokozottabb háborús részvétele Magyarországnak. Ribbentrop birodalmi külügyminiszternek és Keitel vezértábornagynak budapesti utazásai előkészítették ezt a fokozott együttműködést. Megerősítette azt Horby Miklós kormányzó, legutóbb pedig Kállay Miklós miniszterelnöknek és külügyminiszternek a Führer főhadiszállásán tett látogatása. Ezekről a látogatásokról és azok kihatásairól beszélt Kállay Miklós miniszterelnök nyilatkozatában. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— A tengely új nagy győzelmei megerősítik, hogy mindaz, amit velem a Führer főhadiszállásán közöltek, pontról pontra beteljesedett vagy utban van a beteljesedés felé. Csaknem

matematikai pontossággal bejelentették nekem a szovjet hadszíntér eseményeit, de az afrikai harcok kedvező fejleményeit is. Már eddig is meggyőződésem volt, hogy a német hadjelenetek a valóságot juttatják kifejezésre. Most csodálattal látom, hogy beteljesedik az, amit hetekkel ezelőtt közöltem velem. Meggyőződésem, hogy ez a nyár győzelmes harcok után tisztázza Európa helyzetét és már ebben az évben megindulhat az új Európa kialakítása. Az egész magyar nép ebben a pontban éppen úgy gondolkodik, mint én és én egynek érzem magam a magyar néppel. Ezért nyugodtan megállapíthatom, hogy egyetlen magyar sem gondolkozhat másként, aki hazáját szereti. Egyek vagyunk abban a célban, hogy német és olasz szövetségeseinkkel leverjük a bolsevizmust és ezt a harcot kötelességünknek tekintjük hazánk és Európa védelme érdekében.

A lap tudósítója a nyilatkozathoz a következőket fűzi hozzá:

A mostani és a jövő közös harcai európai jelentőségének erős hangsúlyozása, a korlátlan bizakodás, amely a harcok megítélésében kifejezésre jut — ezek a szempontok a fő jellemzői a vezető magyar államférfiu figyelemreméltó kijelentéseinek, amelyek a kölcsönös bizalom teljes megértés előmozdításának és megszilárdításának szellemében bizonyára visszhangra találnak majd nálunk.

A lap az első oldalon közli a nyilatkozatot a miniszterelnök fényképével.

Kállay Miklós miniszterelnöknek ugyanezt a nyilatkozatát közli szintén az első oldalon a Völkischer Beobachter is.

A zombori zeneiskola növendékhangversenye

Az államilag engedélyezett zombori Zeneiskola vasárnap délután 1/26-kor tartotta ötödik évi növendékhangversenyét, mely a legteljesebb siker jegyében zajlott le. Közreműködtek: Kiss János zeneiskolai igazgató és Schlitter Janka zenetanár zongoranövendékei. A műsort a zenei játékos iskola kis muzsikusi vezették be, névszerint: Vukszanovits Mária, Máty Kató, Józits Péter, Stebler Jutka, Vlah Márta, Herceg Zsófia, Raáb Xénia, Burnách Irma, Löchel Hilda, Vukszanovits Vera és Hoffmann Adél. A kis muzsikuskok ismét nagy sikert arattak népi játékokkal és dalokkal. Schlitter tanárnő érdeme, hogy az egy év óta fennálló zenei játékos iskola szép eredményt ért el és jövőjét megalapozta. A zongora növendékek közül ezalkalommal közreműködtek: Raáb Xénia, Burnách Irma, Holpert Irén, Holpert Olga, Scheib Mária, Holzschuh Ilona, Holzschuh Ottó, Reéb Kató, Fölkl Magda, Szemerov Mária, Wolf Margit, Szemenov Szevitlana, Lakatos Rózsi, Käss Kitty, Stadlmann Marianne, Berkes Klári, Paulicsek Edit, Raáb X., Bur-

nách S., Holpest S. és O., Scheib M., Holzschuh S. és O. és Reéb K. szép haladásról tettek tanúságot, precizen adták elő hangverseny darabjait. Fölkl Magda tehetséges növendék, Mozart és Radnai műveket adott elő nagy sikerrel. A Szemenov testvérek szép előadással játszották Tschajkowskij és Grieg műveit, jó technikai felkészültséggel. Wolf Margit Mozart Fantáziáját adta elő, Lakatos Rózsi Haydn és Chopin darabokat interpretált jó technikával. Käss Kitty Chopin és Debussy számokat játszott precíz kidolgozásban, sok muzikalitással. Stadlmann Marianne a Pathétique Szonátával és Chopin Gesdurd Walzerével aratott sikert. Berkes Klári sokat fejlődött, Mozart Szonátája és Chopin Walzere nagy tetszést aratott. Paulicsek Edit volt a hangverseny fénypontja. A komoly zenei pályára predesztinált növendék Chopin cis-moll Fantáziáját és Dohnányi Rurália Hungaricáját adta elő, kitűnő technikával, stílusos és precizen nünaszírozott előadással.

Hagyszabásu népiünnepély Zomborban

Augusztus 2-án a Baross Női Tábortól délután rendez a hadjárók és hadigondozottak javára

A Baross Női Tábortól kedden este ülést tartott a Magyar Olvasókör helyiségében. Az ülésen valamennyi hazafias és kulturális egyesület is képviseltette magát. Dr. Cserta Péterné elnöknő üdvözölte a megjelenteket, majd röviden ismertette a gyűlés célját. A Baross Női Tábort elhatározta, hogy az összes zombori és zomborkörnyéki hazafias és kulturális egyesületekkel karöltve augusztus 2-án népiünnepélyt rendez. A jótékony célú nap tisztá jövedelmét a délvidéki hadjárók és hadigondozottak segélyezésére fordítja. Az ünnepélyt, amelynek nívós műsora délután kezdődik, az Erzsébet-ligetben rendezik meg. A ligetben különféle sátrakat állítanak majd fel, amelyekben virágot, süteményt, szerpentin- és konfettit, levelező-lapokat és egyéb értékes apróságokat árulnának az egyesület hölgyei.

Az ifjuság részére játékokat rendeznek, a nagyközönséget pedig gyönyörködtető népies táncszámmal, magán- és ének számmal szórakoztatják. Nemzeti táncokat a bácskerteszi gyöngyösbokrétá, a németek, a bunyevácok és a szerbek tánc csoportja mutat be. Ezen kívül lesz villágpósta, tombola, szerencsehalászat, jósnő-sátora, stb. Este pazarul kivilágított parkban folytatódik a műsor: Ünnepi beszédet mond Decleva Géza tanító, konferál Szeevald Ferenc tanár, dr. Ersek Ervin egy vig monológot ad elő és verset szaval. A gyön gyösbokrétá tánc csoportja ünnepi táncot mutat be, a német-tánc csoport menüettet és egy énekszámot ad elő. Szerpel még a doroszlói gyermektáncospar és a bácskerteszi harmonikus csodagyerek.

A népiünnepély előkészületei már is serényen folynak és minden jel arra mutat, hogy óriási sikere lesz.

Hírek:

DÉLVIDÉK

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre, Flórián u. 8. A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdev Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelenecse és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdev Gyula, Sándor Béla utca 15.

ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kontsek Ferenc, Szenteleky Kornél u. 12. Telefon: 331.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Kigvó, Rákóczi ut sarok.

A kormányzóhelyettes fővédnökévé választotta a Közlekedéstudományi Társaság, Wulff Olaf m. kir. titkos tanácsos elnöklésével folyt le a Magyar Közlekedéstudományi Társaság rendkívüli közgyűlése, amelyen egyhangú lelkesedéssel fővédnökké vitéz Nagybanjai Horthy István kormányzóhelyettes választották meg a közlekedés fejlesztése körül szerzett páratlan érdemeinek elismeréseként. Az alelnöki tisztséget dr. Imrédy Kálmán MÁV elnökkel töltötték be. A közgyűlés végül hódoló táviratot intézett a kormányzóhoz.

A Vitézi Szék csütörtöki előadása elmarad. A Vitézi Szék társasbizottsága ezután értesíti bajtársait, hogy a szokásos csütörtöki előadását közbejött akadályok miatt nem tarthatja meg.

Egyhónapi fogházra ítélték nemzetgyalázásért egy ujvidéki napszámot. Karacsanin Szávó ujvidéki napszámot a kir. ügyész nemzetgyalázással vádolta, amelyet 1941 július 18-án követett el. A törvényszék 1 hónapi fogházra ítélte. — Wolf Mihály tiszakálmánfalvai gazda szintén nemzetgyalázással volt vádolva. Háromhónapi fogházra ítélték.

Nagykőrös ingyen gondozza a hadbavonultak gyermekeit. Nagykőrösről jelentik: Nagykőrös polgármesterének intézkedésére a város három napközi othonában július 1-től kezdve ingyenes gondozásban és ellátásban részesítik a dolgozó anyák három-hat éves gyermekeit, elsősorban azokat, akiknek édesapjuk hadbavonult.

Zugkereskedés — légvédelmi óvóhelyen. Budapestről jelentik: A közellátási hivatal rendészeti osztályának detektívjei bizalmas értesítést kaptak, hogy a Gróf Zichy Jenő utca 10 sz. ház légvédelmi óvóhelyén zugkereskedés folyik. A detektívek behatoltak a helyiségbe és tettenérték Unger Józsefné Spitz Bertát, aki a borjuhust kg-kint nyolc pengőért, a vaját 14 pengőért, a gomolyát pedig 5.50 pengőért árultotta. Ungernét átadták az uzsorabíróságnak.

Az ujverbázi levante-egyesület közgyűlése. Az ujverbázi levante egyesület most tartotta rendkívüli közgyűlését, Szilárd Frigyes elnökletével. Az elnöki beszámoló után az új vezetőség a következőképp alakult: Elnök: Szilárd Frigyes, titkár: Riedinger Gyula, jegyző: Seidl Tibor dr., pénztáros: Garamszeghy Pál, ellenőr: Horváth Gyula, gazda: Kiss Gábor, könyvtáros: Pásztor Károly és Buzder János, egyleti orvos dr. Tessényi Béla, ügyész: dr. Schick Barnabás, sportszakosztályvezető: Hauslohner Zoltán, kultur-szakosztályvezető: Schuch Gyula. Választmány: Krámer Márton, Schröder Péter, Becske Lajos, Jakob Lajos, Kiss Tibor, Kern Zsigmond, Andel Károly, Csernus Sándor, Ruzmann István, Seidl Gyula, Mayer János, Zalányi Gábor, Vass Gyula, Gschweng Mátyás, Szabó István, Schüller Vilmos, Ákos Ernő, Lonatai János, Sági Lajos, Buzder Mihály, számvizsgálók: Seidl Róbert, Feőcze Sándor, Garamszeghy János. Póttagok: Tomajek Sándor, Tábor Gyula.

Obecsei hírek. A Polgári Magyar Dalkör július ötödikén tartja jubiláris hangversenyét, melynek keretében az egyes tagokat kitüntetésben részesítik. — A Polgári leányiskola igazgatósága jól sikerült kiállítás rendezett a tanulók munkáiyól. Két terem teljesen betöltötték a falakon, asztalokon igen izlően elhelyezett kézimunkák, ruhák, fehérneműek festmények és rajzok. A kiállítás a növendékek fejlődő művészi érzékéről és hozzáértő irányításról tett bizonyosságot. Anyaga jórészt népies motívumokból állt. Munkáikkal kitüntek a következő tanulók: Deák Matild, Cziráky Márta, Stréff Emília, Szabó Gizella, Dzsakulin Zsófia, Dudás Juci, Nácsin Gabriella, Nádudvardy Edit, Jáger Erzsébet, Ragács Mária, Nagy Teréz, Adám Elvira, Szabó Edit, Stréff Valéria, Kováts Matild, Dréher Ilonka, Bélics Sarolta. A kiállítás teljes elrendezéséért és tanulók szép teljesítményéért Huszthy Ilona kézimunka és Neogrády Jolán rajz tanárno dicséretet érdemelnek.

Bezdan hajóállomást a MFTR közlése szerint a személyhajók az állomás területén folyó munkálatok miatt július 2-án és 3-án nem érintik.

Kimélyítik és kibővítik a bácskai csatornahálózatot. Bácskeresztúrról jelentik: A Jegricek lecsapoló társaság elhatározta, hogy csatornahálózatát kimélyíti és kibővíti. A munkálatokat már megkezdték.

Megkezdődött az aratás a torzsai határban. A torzsai határban a buza teljesen beérett és az aratást megkezdték.

Július 12-én iktatják be ünnepélyesen a temerini Ipartestület új választmányát. Temerinből jelentik: Milincki Imre elnökletével az Ipartestület választmánya ülést tartott. Az ülésen az elnök ismertette az iparügyi miniszter rendeletét az ipartestületek új körzeti beosztására vonatkozólag és az alapszabályokat. Elhatározták, hogy az Ipartestület vezetőségének ünnepélyes beiktatását július 12-én tartják meg.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Nagyszabású ünnepség keretében tartották meg a csantavéri levantenapot. Az ünnepséget reggel 6 órakor zenés ébresztő vezette be, utána Takács Gáspár plébános tábori misét mutatott be, amelyen a leventékkel együtt az egész falu részt vett. Délután ünnepséget rendeztek a sportpályán. A csantavéri és a sárbogárdi leventék között atlétikai verseny volt. A 100 méteres síkfutás győztese Pality Antal, második Vörös István futott be. A 200 méteres síkfutásban első Deák László, második Faragó Sándor. A 4x100 méteres stafétafutásban a korcsapat győzött. A labdarúgó mérkőzésen a csantavéri leventék 3:1 (2:0) arányban győzték le a sárbogárdiakat. Este kilencórai kezdettel a sportpályán műsoros táborüzet rendeztek a leventék.

Primícia Bajmokon. Anisich Jenő főlszentelt pap vasárnap mutatta be első szent miséjét. A kézvezetői tisztet Hegedűs Lénárd esperes-plébános pápai kamarás töltötte be. Bárd János dr. teológiai tanár magyszárnyalású beszédében fejtegette a papi hivatás magasztosságát. Hegedűs Lénárd pápai kamarás a pápra és a kormányzó urra mondott felköszöntőt. A lélekemelő ünnepségen szavalatok és karénekek hangzottak el. Horváth József VII-es tanuló Gaál, Mozart, Handel és Bethowen egyházi szerzeményeiből adott elő, orgonán kísérte Holpért Gyula zombori főgimnáziumi tanár. Toplak István hajmoki karnagy 60 tagu vegyeskarával Gruber C-dur miséjét adta elő. Gyönyörű, nívós teljesítmény volt. A magánzólamokat Toplak Istvánné énekelte, tisztacsengésű mezzoszoprán hangja igazi művészetet árukt el.

SZEGEDEN van dolga?

A „ROYAL”-ban szálljon meg!

A Turáni Vadászok őrszállási szervezete vasárnap, f. hó 5-én délután 2 órai kezdettel ülést tart, amelyen több fontos ügyet tárgyal meg. Az elnökség ezután is kéri a választmány tagjait, valamint az összes bajtársakat, hogy az ülésen feltétlenül jelenjenek meg. Együttal a lövészcsoporthoz is értesíti a parancsnokság, hogy a gyakorlatokat f. hó 5-től kezdve minden vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel tartja meg, amiért is a lövészcsoporthoz tagjai a szervezet helységében már félkilenckor kötelesek megjelenni.

Az olajlenmag bércsépése. Az 116.700. 1941. Á. K. sz. rendelet csupán a kalászos gabonaművek bércsépését részszázalékát állapította meg, a miskolci Gazdakamara most felterjesztésben kérte a kötelező termelésre előírt olajlen bércsépési részszázalékának mielőbbi hivatalos szabályozását. Szükségesnek tartja azt, hogy a folyó évi csépési idényben a munkálatok zavartalanságát akadályozó esetleges viták és félreértések elkerülhetők legyenek.

Polgáriiskolai előkészítő tanfolyam Zomborban. A zombori m. kir. áll. polg. fiúiskola igazgatósága közli, hogy kellőszámu jelentkező esetén külön polgári iskolai előkészítő tanfolyam kezdődik augusztus 3-án. A tanfolyam célja, hogy azok, akik a szerb megszállás alatt polgári iskolai tanulmányaikat befejezni nem tudták vagy egyáltalán nem végezhettek polgári iskolát, most tanulmányaikat befejezhesék illetve a polgári iskolát magánuton elvégezhesék. Ennek értelmében az igazgatóság felhívja a tanfolyamra jelentkezőket, hogy július 15-ig jelentsék be részvételüket az igazgatóságnál.

Primícia Csantavéren. Pletikoszits Ferenc ferencrendi szerzetes vasárnap mutatta be első szentmiséjét szülőfalujában, Csantavéren. Az ünnepélyes ujmiséren részt vett valamennyi hitbuzgalmi szervezet. Az ujmisére a szentmise után áldást osztott.

Az idén félszázalékkal alacsonyabb lesz a cséplőrészt, mint tavaly. A közellátásiügyi miniszter rendeletileg szabályozta a gabonaművek után felszámítható bércsépési részt. Ez az idén félszázalékkal alacsonyabb lesz a múlt gazdasági évre megállapítottnál. Magánjáró gépeknél, ha az üzemenyagot a cséplőtető adja, öt százalékos, ha a cséplőtulajdonos adja, hat százalékos. Nem magánjáró gépeknél négy és fél százalékos, illetve öt és fél százalékos, ha a vontatásról is a géptulajdonos gondoskodik, akkor pedig 5.75 százalékos.

Gyümölcstermelők képezik ki a hadirokkantakat. A honvédelmi miniszter a keleti hadszíntéren megsebesült és rokkant katonák megélhetésének biztosítása érdekében úgy intézkedett, hogy a Gyümölcstermelők Országos Egyesülete részesítse megfelelő szakoktatásban őket a faápolással kapcsolatos teendőkre vonatkozóan. A vármegyék most felhívják a gyümölcstermeléssel foglalkozó ingatlan tulajdonosokat, hogy 30 napon belül jelentsék be írásban, hány rokkant munkás elhelyezését vállalják.

Nyílttér

E rovatban közöltekt sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Tisztelettel értesítem nagyrabecsült vevőimet, hogy a „Gólyához” címzett rőfös- és divatárú üzlet, amely már 30 éve fennáll, az épület lebontása s az ezzel járó költözködés miatt július hó 5-től husz napig zárva lesz. Az új üzlet megnyitására mélyentisztelt vevőimet idejében értesíteni fogom a „Délvidék” hasábjain.

Tisztelettel:

Lugomerszki Boskó, a „Gólyához” címzett rőfös- és divatárú üzlet tulajdonosa.

««Oo»»»

Fiatall önálló úskeresztény tisztviselőt magyar-német-horvát nyelvtudással azonnali be lépésre keresünk. Írásbeli ajánlatok fizetési igénnyel Stefatis István keresk. ügynőség biztosítási iroda, Zombor, Zrinyi u. 2. címre küldendők.

A faszén, mész és homok SZÜCS-nél, Florián u. 5-6

Megalakult az ONCSA Orvosi Szervezete és a Bajtársi Szolgálat. Szombaton felután tartotta a Tüszlő laktanya nagyszabású alakuló gyűlését az ONCSA munkaközösségének és a bajtársi szolgálatnak helyi szervezete, Sándor Albert főszéki főjegyző elnökletével. Az alakuló gyűlésen megjelent Dr. Katona István járási főszolgabíró, Dr. Simon János szolgabíró, Barsy Viktor plébános, Dr. Pummer Sándor közjegyző és az összes társadalmi egyesületek vezetői. Dr. Katona István főszolgabíró nagyhatású beszédben ismertette az ONCSA és a Bajtársi Szolgálat fontos szerepét, majd egyhangúlag kimondták a helyi szervezet megalakulását. Elnök Dr. Katona István főszolgabíró, pénztárosok dr. Halász János és dr. Csepregi Imréné, ellenőr dr. Puhaják Lászlóné, gondozók özv. Gaál Imréné, özv. Lörök Jánosné, Gyantár Tamásné és Rakk Elekné. A Bajtársi szolgálatot a következők látják el: magánosok: Geyer Henrik és Tóth Isaszegi János. Jogtanácsosok: az összes topolyai keresztény ügyvédek. Segítő önkéntes tagok: Limbek Ida, Kvanduk Juci, ifj. Kiskároly Jánosné és Vidákovits Istvánné.

Nincs többé halkonzerv Angliában. A Times jelentése szerint az angol közellátási miniszter betiltotta minden halkonzerv készítését, kivéve a halpástétomot. Ennek a Nagybritannia ellátását érzékenyen érintő intézkedésnek oka a bádög- és ónhány. (TEK)

Szigorúan ellenőrzik a gyomirtást. A Magyar Tudósító jelenti: Az elmúlt esztendő és az idei év csapadékos időjárása rendkívül kedvezett a gyomok fejlődésének, amit előmozdított még az is, hogy a gazdák a különböző akadályozó körülmények között nem tudták a szükséges gyomirtó munkákat kellően elvégezteni. Ezért a földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben utasította a növény-egészségügyi körzetek vezetőit és a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy szigorúan ellenőrizzék a dűlőutak gyomirtását. Hasonlóképpen fel kellett hívni a gazdák figyelmét a tarlóhántás fontosságára. A tarlóhántás ugyanis a leghatásosabb eszköz a gyomok elleni küzdelemre. A háboru miatt szükséges többtermelés, de a gazdák saját érdeke is megkívánja, hogy minden gazda feltétlenül buktassa alá károsos terményeinek a tarlóját.

Gyümölcsz felkészítmények cukor nélkül. Kilátásaink az idei gyümölcsstermesre meglehetősen biztatóak. Sok nyers gyümölcsöt exportálhatunk, de az itthon maradt harmadrendű anyagnak sem szabad veszenedőbe mennie, azért mert cukorhiány van. Fel kell készítenünk, hogy feleslegeinket térlire elteheszük, mint felkészítményeket és akkor fokozatosan felhasználva a közben összegyűjtögetett cukorral kissé édesítve felhasználjuk vagy értékesítjük. Minden esetben igyekezzünk teljesen érett, tehát a természetes cukortartalmának legmagasabb fokára érlelt gyümölcsöt elkészíteni jamnak vagy lekvárnak. Csak a teljes kifőzés után, közvetlenül a sterilizált üvegberakás előtt töltjük hozzá az előírt mennyiségű konzerválószerrel. A benzolsavas nátriumból, melyet előzetesen meleg vízben tökéletesen feloldottunk 1.5 grammot, a Nipagin, Nipazol vagy Nipakombin nevű legújabb szerekből 0.8 grammnyit. 1 kg. besűrített gyümölcszre számítva. Az utóbbi szereket is előzetesen forró vízben tökéletesen feloldjuk és mielőtt a forró lekvárt az üvegbe tennők, azzal alaposan és gondosan elkeverjük. Együtt főzni a jamot ezekkel a szerekkel nem szabad. Ezek a szerek megfelelő kimért mennyiségekben készen kaphatók gyógyszerárakban, drogériákban használati utasítással együtt. A törvény kizárólag egészségre teljes ártalmatlan konzerválószer bevezetését és árusítását engedélyezi, úgyhogy ettől senkinek sincs mit tartania.

A lisztharmat és a peronoszpóra megkülönböztetése

A régi, tapasztalt szőlősgazdák már nagyon jól megtudhatják a két betegséget egymástól különböztetni, de a fiatalabbak vagy a hirtelen szőlőtulajdonossá előlépettek között bizony sokan nem tudják az első látásra a két betegséget egymástól elválasztani, azokat össze cserélik, pedig a védekezés mindegyik ellen más és más. Különösen a fűrtperonoszpórát szokták összetéveszteni a lisztharmattal és az ilyen fűrtöt kénporrral igyekeznek megvédeni, pedig inkább rézkénport kellett volna használni, mert a kénporr sohasem elűzi a fűrtperonoszpóra ellen hatásosan védekezni. A hatástalan szerrel való védekezés nem egyéb, mint a most olyan drága uyers anyag pocskokolása, nem szálítva a drága munkaerő hiábavaló igénybevételét. A lisztharmatot azért cserélik össze a fűrtperonoszpórával, a felületen szemlélők, mert a fűrtperonoszpóra is lisztesbevonatot idézhet elő a fűrtön, de ez mégsem lisztharmat, hanem a peronoszpóráspóra tömege. Az ilyen »lisztes« bogyókat szétvágtatva azt látjuk, hogy annak belseje egészen barna, a bogyo szöveve sokszor azonban csak barna csikokkal van átszöve. A lisztharmatos bogyo ellenben sohasem barna egész tömegében, hanem csak a felület alatti vékony szövetréteg barnul meg, míg a bogyo belső része szép zöldszínű. Azután jó megkülönböztető jel a beteg bogyók szaga is, mert a peronoszpóras bogyóknak nincs sem mi különös szaga, míg a lisztharmatos bogyókat erősen megdörzsölve, azok dohos, vagy a fákon élő taplók szagára emlékeztető szagot érezhetünk. Azután a peronoszpóras bogyo felülete olyan, mintha az hollyos bársonnyal volna bevonva, míg a lisztharmatos bogyók felülete inkább a lisztporrval való behintésre emlékeztet (innen kapta a betegség a nevét is), melyet letörölve a bogyóról, annak felülete barna marad. Ha a levelén ütözködik ki a baj, ott is megkülönböztethető a kétféle betegség. A peronoszpóras fertőzést az »olajos« folt jellemzi, míg a lisztharmat esetén olajos foltot nem találhatunk a levelén. A peronoszpóra »kivirágzása« inkább a levél alsó lemezén látszik, míg a lisztharmat a levél mindkét oldalán egyformán virágozhat ki, ha már erős a fertőzés, míg a gyenge, kezdő fertőzés a levélzet felső lapján szokott jelentkezni. Jó megkülönböztető jel az is, hogy a peronoszpóra a vesszőkön még akkor sem jelentkezik, ha azok még fiatalok, nem fásodottak, a lisztharmat azonban ezeket is meglepi. A peronoszpóra fejlődésére minél párasabb a levegő annál kedvezőbb a körülmény, míg a lisztharmat a túl páras levegőben nem fejlődik tovább, az a fejlődésben szinte megáll. Ezért veszedelmesebb a peronoszpóra szempontjából a meleg, nyári esők, mert ilyenkor a peronoszpóra virulenciája szinte meghatározódik. A kétféle betegség szétválasztására is fellehet használni ezt a jelenséget még a lappangási idő alatt is, ha ugyanis a gyanús szőlőfűrtöt jól megnedvesített itatóspapírral elhelyezzük a »Petri-csészében« (üvegfedővel ellátott lapos üvegcsészé), akkor itt a peronoszpóra hamarosan »kivirágzik« és a szabadban, való előtörését 2-3 nappal is megelőzi ez a jelenség, tehát a védekezést kellő időben gyorsan végrehajthatjuk. Megjegyzésre olyan fűrtöt vegyünk, melynek

bogyói nem élénk zöldszínek, hanem szürkészöldek, vagy különösen sötétzöldek, vagy különösen sötétzöldek és így színükkel is jelzik már azt, hogy valami »lappan« bennük. Ez az előre való »kémlélés« lehetővé teszi azt, hogy a gazda még a peronoszpóra kitörése előtt megtehesse intézkedéseit a baj megelőzésére. Ha a peronoszpóra valamely levelet, fűrtöt már megtámadott és mi azt később vesszük észre, ezeket a betegrészeket megmenteni már nem lehet. A védekezéssel a baj tovaterjedését akadályozhatjuk meg, vagyis a még egészséges részeket óvhatjuk meg a fertőzéstől és a peronoszpóra kivirágzásának megakadályozásával az újabb fertőzésnek tudjuk elejét venni. A már beteg bogyók, levelek azért pusztulnak el, mert a peronoszpóra gombafonalai (mycelium) a szövetek között élnek, ahova az ezeket elpusztító rézvegyület beuttatni nem tudjuk, tehát ezeket elpusztítani már nem lehet. A lisztharmat azonban a levélzet, bogyók felületén él, a porózással azt megölhetjük, azért a beteg lombot, bogyók meg is gyógyulhatnak.

Dinnye- és uborkaindák rögzítése. Egy nagyon jó gyakorlati fogás áll rendelkezésre szeles vidékeken természetesen dinnye, uborka és futótök indáinak lerögzítésére. Cserjenyesedékből arasznyi hosszú villás fáskákat vágunk. Ezeknek egyik szarát rövidebbre nyessük, másik marad arasznyi. A szétkuszó indákat két-két helyen arányos távolságban a villás fáska leszurása révén a talajhoz rögzítjük (anélkül azonban, hogy elroncsolnánk a szarát) és ezekre a helyekre egy-egy lapát nyirkos, porhanyó földet teszünk. A villaszaru fa az indát a talajhoz rögzíti, azt a szél nem kuszálhatja össze. A föld alatt pedig gyökereket ver a szár és fokozza tápanyagfelvételt. Így nagyobb és több termést hoznak a tövek.

A tökehjányok mellett, ahol bujtással vagy döntéssel pótolhatunk, ajánlatos erre a célra már az előző nyáron megfelelő hosszú hajtást, illetve vesszőket nevelni és azok beérését fokozott gondozással elősegíteni. A nyárra lehuzott zöldhajtások is gyökereket vernek és következő tavasszal, mint gyökérvesszők, pótlására másutt is felhasználhatók. A zöldbujtások készítését júliusban már megkezdhetjük. A zöldoltások készítése során a legfontosabb a kellő időpont kiválasztása. A legjobb eredményt akkor kapjuk, ha a beoltandó, erre a célra nevelt 2-3 hajtás már nem túl zsenge; de még nem is fásodott, vagyis a kívánt (tökétáv) magasságban átmetszve még egyöntetűen zöldek; a bél, fa- és hancsszövetek élesen még nem különültek el egymástól, — hajtva pattanva törik, — fogása rugalmas, kemény. Jó ha az oltóhajtáson már egy-két levélkés hóalj hajtás van, az alany hajtás metszlapján a sejtmedve kibugyan. Az alany és az oltóhajtások mindenesetre kb. azonos fejlettségűek legyenek. A zöldoltást lehetőleg borus, meleg, szélcsendes időben vagy csak kora reggel és napnyugta felé végezzük. A forró nap ellen az oltást papírral árnyékoljuk. Egy tőken 2-3 oltást is készíthetünk. Magát az oltást az alanyhajtás feltisztogatásával kezdjük s rendszeren töketáv magasságban, egyszerű ha-

SPORT

sítékba ékezéssel végezzük. A hasíték és a beleillő 2-3 cm-es kétoldalu ék elkészítése könnyű dolog, fontos a gyors kivétel és a megfelelő kötözés. A hasíték a bütők közepéig, a betölt ék vége, azaz az egyrügyes oltócsap, a bélrekeszig érjen. A kötés ritka és könnyen lazítható, magától tárguló legyen. A kész oltványokat megerecsés után a nemes résznél fogva is kikötjük, nehogy a szélből letörjenek és gyakori 1/2%-os bordóilé permetezésekkel védjük a peronoszpórától.

Rendellenes felmagzás sok kárt okozhat a zöldségtermesztésben. Minden tapasztaltabb kertgazda tudja, hogy a tavaszi salátafélék, míhelyt a nagy meleg beáll, néhány nap alatt magzárat hoznak. Ez nem számít meglepetésnek, éppen ezért fel is készülünk rá és nyáridőre a melegtűrő kötöző-salátákat ültetjük. Kellemetlen meglepetésnek számít azonban, ha a kalaráb, petrezselyem, sárgarépa magzik fel hirtelen. Ezeknél a magtermelési szempontból kétnyárinak nevezett zöldségfajtáknál a hibát 80%-ban annak tulajdoníthatjuk, hogy a magtermő tövek sorába néhány elfajzó, vagyis az ősi vadnövény tulajdonságait visszaöröklő példány kerül és erősebb örökítő képességénél fogva magtermő töveink zömét heporozta. Gondos magtermelő vállalatoknál az ilyen egyed buja növéseivel azonnal szembetűnik és mielőtt virágzásba foghatna, már el is távolítják. Ilyen helyen azokat is elpusztítják, melyek a legkisebb gyanút kelthetik, hogy a fajtájelleg dolgában valamely eltérést hordoznak magukban. Az időelőtti felmagzásnak ilyen formán a mag — ha az megbízható helyről származik — csak elenyésző csekély számban lehet közvetlen oka. Rendszerint valamely rendkívüli időjárásbeli (meghülés, belegség stb.) vagy talajhibát kell elsősorban számításba vennünk. A hónaposretéken is gyakori, hogy amint elérte kifejlődésének legmagasabb fokát, hirtelen magzársba indul. Nagy meleget ilyenkor még fokozott öntözés mellett sem állják egyes fajták, nyárra ezért az edzetebb későbbi fajtákat használjuk. Összel azonban, mikor az idő ismét nedvesebbé és hűvösebbé fordul, ismét sorra kerülhetnek a kitünő, zsenge állományú hónaposretékek. A kétnyári zöldségmag termesztésénél pedig ügyeljünk nagyon arra, hogy csak a normális növekedést és fajtájellegét mutató magtermőket engedjük virágozni.

Vasárnap a Kaposvári Turul játszik bajnoki mérkőzést Zomborban

A Zombori Sportegylet vasárnap a kaposvári Turullal játsza le hátralévő bajnoki mérkőzését. A mérkőzés Zomborban kerül lejátszásra, a Városi Sporttelepen délután hat órai kezdettel.

Kitünő eredmények a pécsi gyorslevente motorosversenyen

Vasárnap reggel az ország különböző részeiből közel 90 motorkerékpáros versenyző indult a pécsi célba.

A verseny hőse Bohács Antal törökszentmiklósi 14 éves levente volt, aki kis Márta-gépen Szolnokról reggel 9 órakor indult el és hibapont nélkül érkezett délután félháromkor a csillagtúra céljához. Öt és félórát utja alatt 350 kilométeres távot futott be.

Hétfőn futották le a háromkilométeres pályán a mecseki hegyversenyt. Az utvonat két oldalán közel 10.000 főnyi közönség nézte végig az izgalmas küzdelmeket.

Hétfőn délelőtt a pécsi városházán ünnepélyes keretek közt alakult meg a pécsi leventék motoros szakosztálya. Dr. Zsótér Bertalan a motoros sportról tartott, nagyszerű előadást.

A részletes eredmények a következők: Csillagtúra: 1. Schmidt József FTC 1429 pont, 2. Vágai (Mátra) RLE 1398 p. 3. Szabó László 1349 p. Terepverseny: 1. Schmidt József (Puch), 2. Laender István (Puch), 3. Gutschy (Zündap). Hegyi verseny: 100 kcm.-ig: 1. dr. Zsótér (Mátra), 125 kcm.-ig: 1. Vágai (Mátra), 250 kcm.-ig: 1. Dóry (NSU), 350 kcm.-ig: 1. Schulmann (NSU), 500 kcm.-ig: 1. dr. Demjén (BMW), 500 kcm. fölé: 1. Dóry (NSU), Oldalkocsi: 1. Pathó (NSU).

Új világ- és európai rekordok az úszásban

A nemzetközi úszószövetség központi irodáját főtáskári minőségben vezető Breiwitz német úszóvezér most közölte, hogy a beérkezett világ- és európai csúcsteljesítmények közül elismerték: világrekordként Anni Kapell három új mellúszó-eredményét: 200 méteren 2 p. 55.5 mp., 400 méteren 6 p. 8.2 mp. és 500 méteren 7 p. 43.4 mp. A kitünő német úszónő mind a három eredményt Düsseldorfban érte el.

Európa-rekord: 400 méteres gyorsúszásban Tátos Nándor, az FTC kitünő versenyzője, 4 p.

46.4 mp., a svédországi Norrköpingben, végül 200 méteres gyorsúszásban Björn Borg 2 p. 10.8 mp. Berlinben.

Teke

A budapesti tekézők kikaptak Óbecsén

Első TE—Előre 201:144 Első TE—Előre 846:708

A budapesti Előre Tekéző Egyesület csapata vasárnap játszotta le a még 1940-ből esedékes visszavágó mérkőzéseit. A Kovács István elnök és Kovács Emil alelnök vezetésével érkező pesti tekézőket ünnepélyesen és magyaros vendégszeretettel fogadták Óbecsén.

Az első mérkőzést vasárnap délelőtt játszották le. A mérkőzést szép játék után a hazai csapat nyerte meg 201:144 faarányban. Részeredmények: Első T. E.: 35, 33, 28, 43, 35, 27. Előre: 24, 26, 25, 18, 34, 17. A hazai csapatból kitűntek: Balog (45), Táncos (44), Szerencsés (43), az Előreből Kemerle II. (29), Kemerle I. (27), Staffe (24 ponttal).

Délután 3 órai kezdettel 25—25 dobásos mérkőzést játszott a két csapat. Ezt a mérkőzést is a hazai csapat nyerte meg 846:708 arányban. Részeredmények: Első T. E.: 89, 100, 48, 79, 99, 60, 60, 58, 76, 73, 70. A hazai csapatból kitűntek: Táncos (106), Balog (100), Szerencsés (99), az Előreből Schmidt (88), Kemerle (76), Soós (76). Az Előre vezetősége szép emléktárggyal lepté meg az Első T. E.-t és Táncos István elnöknek arany emléklapokot adott át. A becsei egyesület márvány alapon álló teke szobrocskával vizionozta a vendégek figyelmességét. Lovag Mittermann Béla, az országos szövetség alelnöke táviratban üdvözölte a két egyesületet.

A rejtélyes talizmán

IRTA: CLEM YORE

De még mielőtt talpra tudott volna állni. Füstös rárohant. Jim a mellére vonta Julie Marie arcát és ott tartotta, hogy ne lássa a dühöngő jelenetet, amint Füstös Papin testét marcangolta és mindig újra belevágta a husába hatalmas tépő fogait. Pár pillanat elteltével a kutva felemelkedett s azután folytatta a támadását. Kis idő elteltével, amikor a hegygerincen álló kutvák vadul üvöltöni kezdtek és lerohantak feléje, Füstös otthagya Papin testét és a hegyen felfelé rohant. Messze lenn, a mélyben látható volt Murdock Denby, amint feltápaszkodott és a hócipőjét kezdte újra felcsatolni. Azután visszakapaszkodott a hegytetőre és felérve a tulsó oldalon, tovább rohant a völgy felé.

Amint Füstös elérte a tetőt, mellette Senati és Variuláb alakja tűnt fel.

Azonnal odafutottak, ahol Papin modulatlantul feküdt a hórakás mellett. Odaérve megálltak és egy percig némán nézték. Füstös mellett állt és azután Variuláb Papin kutvához ment és elrendezve az össze-vissza kuszált szerzőmjaikat, a barlang felé vezette őket. Senati pedig, miután a hócipőjét gondosan megigazította, átment a hegygerincen és a tulsó lejtőn, a puha havon szédületes gyorsasággal lesiklott a völgybe.

Jim észrevette, hogy Kanuakalak megmozdult és egyik kezével a vállára támaszkodva felállt. Némán nézett Senati alakjára, amint a hegy meredek lejtőjén lefelé siklott. A lejtő aljára érve, Senati a szembenlévő hegyoldalon felfelé indult. A távolban látszott Murdock Denby, amint a hóval kinosan küszködve felfelé igyekezett.

Murdock kétizben is elesett, mert a hócipőjével megakadt valamiben.

Az is világosan látszott, hogy Murdock holtfáradt.

Többször megállt, Senati felé bámult és egy nagy mező mellett elesett. Ez a hómező a lejtő tetejétől a sziklás szakadék széléig terjedt. Jim önkénytelenül felszisszent. Julie Marie a hangtól megriadva, odanézett. Kanuakalak felkelt a tűz mellől és a barlang bejáratához támaszkodott. Ott állt mozdulatlanul, egy szót sem szólva és a szakadékon át odabámult a lejtőre, ahogyan a fiu gyorsan közeledett Murdock Denbyhez.

Murdock látva, hogy nem tud elmenekülni errefelé, a nagy vízmeder mentén felfelé indult. Senati szédületes gyorsasággal siklott utána a hócipőjével. Amikor a két férfi csaknem egyidejűleg ért fel a tetőre, látni lehetett, amint megálltak. Felettük, mindkét irányban terieszkedve, sötét, rémesen szaggatottfalu hegyszakadék tángott.

Hirtelen a szakadék partja egész hosszában megindult. Rémes kiáltás hangzott fel, amint a földcsuszamlás óriási hófelhőben megindult a völgy felé. Ezt a kiáltást dermesztő recsegés és ropogás követte, amint az egész hómező megindult lefelé a lejtő egész vonalán a mély hegyszakadék irányába.

Egy ideig látható volt Senati és Murdock alakja, amint mindketten a lesikló hómezőn egyenesen állva, egyre növekedő, hihetetlen sebességgel csuszak lefelé.

Murdock csakhamar eltűnt, a szó szoros ér-

telmében elnyelte a huszméteres magasságban tornyosuló lavina. Ekkor nagy hőtömeg halmozódott össze Senati és ama hely közt, ahol Murdock eltűnt. Ez a hőtömeg is szédületes gyorsasággal gurult, majd kettévált és úgy feldobta a levegőbe Senati alakján, mintha tollbehelv lett volna.

(Folytatása következik)

Apróhirdetések

Kenderkévekööző a-zonnai szállításra. nyári ruhaanyagok, nyug-ágvak, matrachuzatok, butorhuzatok nagy választékban Nuszol Ernő szaküzletében. Zombor. a-1939

Szalongarnitúra (barokk stílus) és egy nagy szőnyeg eladó. Mátyás király ut 24. a-1950-f

Péksegédet iómunkást felveszek állandó munkára. Mészáros Kálmán, Szilágyi. Ugyanott egy inas is felvétetik. a-1974-f

Több fiatal cipészsegéd azonnal felvétetik állandó munkára. Maros Rezső cipésznel. Zombor, Kalap u. 2. a-1972-f

14 éves leánvomat német községbe, jobb családba, aianlom, gyermekek mellé 2 hónapra, 12 éves fiamat 2 hónapra cserébe adnám német községbe. Stenger László, Bezdán a-1973-ack

Eladó egy komplett hálószoba. Bővebbet: Kossuth Lajos utca 22. I. emelet. a-1971-f

Kész

„BUTOR”

állandó raktáron. Hálószobák, Komb. szobák, Konvhák és más butorok. Uj butorok kidolgozását a legújabb raizok szerint vállalom. Sovány András butor asztalos, Trefort utca 3.